

NAMN ATT MINNAS

TORE BROWALDH

Den, som i slutet på 20-talet såg en fet-agd, blyg, osnuten pojke iförd skinn-
uva och islandsvantar kasta snöboll
på gården till Östermalms högre all-
männa läroverk för gossar, kunde
rots att pojkens namn var Browaldh
knappast föreställa sig att densamme
30 år senare skulle vara chef för vår
största affärsbank. Det kunde för den
delen inte heller pojken själv. Men när
han kommit så långt som till student-
klassen hade han i alla fall hunnit bli
så oblyg och välsnuten, att han på
illfrågan om sitt val av levnadsbana
meddelade att han tänkte bli diplomat.

Det var mest på skämt, har han se-
nare tillstått, men ödet tog honom
i viss mån på allvar. Hans första be-
fattning sedan han tagit en jur. kand.
på Stockholms Högskola, var av diplo-
matisk natur. Han knöts till vår be-
skickning i Washington under kriget
som biträde åt sin förutvarande lärare
i nationalekonomi, dåmera finansrå-
det Gunnar Myrdal. I egenskap av sek-
reterare åt skördetidens planläggare
fick storbankens son sitt diplomatiska
elddop. Och efter att ha fortsatt att
växelvis assistera kommissionen för
ekonomisk efterkrigsplanering, Indu-
striens utredningsinstitut och Svenska
Handelsbanken — redan det ett diplo-
matiskt kraftprov — återvände han för
någon tid till internationella uppgif-
ter. Det var som chef för den sociala,
culturella och ekonomiska avdelningen
i Europarådets generalsekretariat.

Men det var dock bara ett mellan-
spel. Hemlandet och — på längre sikt

— fadershuset, eller med andra ord
Handelsbanken, kallade. Dock, först
på längre sikt. När Tore Browaldh år
1951 lämnade Strasbourg var det på
anmodan av Bertil Kugelberg i Arbets-
givareföreningen. Där fick han posten
som v. verkställande direktör och chef
för förhandlingsdelegationen och
tänkte sig väl själv närmast att små-
ningom övergå till industrien. Efter
tre år i SAF mottog han emellertid Han-
delsbankens kallelse. För var och en
som har något sinne för tradition var
det en uppbygglig och gripande hän-
delse. Ritualen från Erland Walden-
ströms övertagande av chefskapet för
Grängesbergsbolaget efter fadern upp-
repades nära nog exakt. Det tillkänna-
gavs att Tore Browaldh skulle inträda
i Handelsbankens direktion för att
efter ett år överta chefskapet för ban-
ken.

Det var en generationsväxling mel-
lan far och son som var väl så spekta-
kulär som den i Grängesbergsbolaget.
Tore Browaldh var nämligen t. o. m.
yngre än Erland Waldenström, när
han tillträdde sin nya befattning. Vid
endast 37 års ålder fick han den utom-
ordentligt ansvarsfulla och inflytelse-
rika posten som direktör för vår
största affärsbank. Det fanns några —
inte många — som skakade på huvu-
det och deras huvudskakningar hän-
förde sig inte till oro för att nepotism
hade utövats; det är betecknande för
båda herrarna Browaldhs anseende att
inte ens en viskning åt det hållet nå-
gonsin försports — lika litet, kan man

tillägga, som i fallet Waldenström. Nej, några äldre olyckskorpar beskärnade sig över vådorna av bristande erfarenhet på bankområdet. Detta kraxande upphörde dock snart. Redan efter något år var Tore Browaldhs auktoritet som Handelsbankens chef obestridd.

Den fetlagde, blyge, osnutne pojken som kastade snöbollar har gått långt. Hans karriär kan utan överdrift kallas rekordartad. Hur hänger den ihop? Vad är dess hemlighet? En yngre, mycket intelligent professor i nationalekonomi har en gång uttalat det förlösande ordet om Tore Browaldh: »Han är sövande klok.» Därmed avses att Tore Browaldh inte bara är ovanligt klok, utan har en förmåga att framföra sina åsikter på ett så övertygande resonabelt sätt att åhöraren blir formligen hypnotiserad. Det låter så vettigt att han inte kan komma sig för med några motsägelser. Först sedan han skilts från Browaldh och tänker över vad som sagts kommer han ev. underfund med att det funnits en del blottor i resonemanget — men då är det för sent.

Tore Browaldh är alltså klok. Inte skarpsinning kanske, men klok. Dessutom är han vad man kallar en tänkande kille, vilket inte alltid ansetts vara riktigt god ton i branschen. Han har en utpräglad akademisk approach såtillvida som han metodiskt tänker igenom de problem han har att ta ställning till. Även såtillvida som han är — ja, radikal är väl inte ordet, men fördomsfri, odoktrinär, kritiskt prövande. Han diskuterar grundligt igenom sina problem från olika synpunkter både med sig själv och med andra. Han är utomordentligt vetgirig, mycket receptiv och följaktligen mycket kunnig. Han har ett sällsynt gott minne — en av de få saker han själv berömmar sig av. Han har ovanlig arbetsförmåga och inte minst en ovanlig

förmåga att organisera sitt eget arbete, är överhuvudtaget en framstående och mycket road organisatör. Slutligen har han ett utmärkt handlag med folk — han har lika lätt att komma överens med sina kolleger som med Myrdal; utan gnissel har generationsskiftet i Handelsbanken öppnat en traditionsbunden institutions fönster för vinddragen från en ny tid. Hans jovialitet, hans gemytlighet, hans nästan amerikanska hjärtlighet är så stor att den ibland har förväxlats med bristande fasthet, men förr eller senare brukar vederbörande upptäcka att de misstagit sig.

Har han då inga hemliga laster, inga dunkla böjelser, denne fryntlige, frodige, förträfflige man? Jo, naturligtvis, omänsklig är det sista man kan kalla honom. Han älskar passionerat schweizernöt. Vid bankettborden på guldkgrogarna väcker han bestörtning genom att beställa in Pommac. Sedan 13 års ålder är han jazzbiten, kliar själv tangenterna, spisar glupskt och har med åren t. o. m. fått smak för klassiskt. Slutligen — men tala inte om det för någon på det att hans anseende i bankvärlden ej må lida skada! — han läser böcker. Även andra böcker än Taxeringskalendern och Aktieägarens uppslagsbok. Han läser kopiöst och inskränker sig visst inte till facklitteratur. Han läser biografier. Han läser dikter! Inom räckhåll för sin direktörsstol har han esomoftast några volymer nyutkommen lyrik. Han har konton hos bokhandlare i Paris, London och Chicago och medger själv att han är ekonomiskt otillräknelig, när det gäller böcker och LP-skivor ... Denne skäre babyelefant, med det glesa ljusa håret, den långa tunna näsan och de spelande blågrå ögonen är kort sagt en man som inte är som folk och framför allt inte som bankdirektörer är mest.

Är då hans charm så stor, att det

nte finns ett ont ord att säga om honom? Det skulle i så fall möjligen inspireras av hans nyutkomna bok »Företagaren och samhället», där charmen ibland hotar att bli för stor, åtminstone i Tore Browaldhs attityd till sina motspelare på det politiska fältet, som han har alltför lätt att betrakta som medspelare. När man läser boken — som innehåller en samling uppsatser och tal från senare år — blir man dåmind om att Tore Browaldh alltid varit en av de ledande andarna i Studieförbundet Näringsliv och Samhälle. En annan, äldre bankdirektör karakteriserade en gång denna organisation med orden: »Det är dom där pojkarna som vill ha en halv miljon

för att ta reda på om dom är sossar eller inte!» Tore Browaldh har förvisso kommit till klarhet om att han inte är någon sosse. Samtidigt tycks han i alla fall ha tagit ett outplånligt intryck av det hot, som en gång formulerades med orden: »Kom ihåg att Sverige inte kan regeras mot arbetarklassen!» Detta är utan tvivel sant, men lika sant är att Sverige inte kan regeras mot näringslivet. Man undrar ibland om den konciliante förhandlaren, den charmerande diplomaten Tore Browaldh i spelet med statsmaktens företrädare till fullo besinnat vilka trumf han har på hand.

G. U.

Vid val av stål

